

Verhaal van de dag

Vertel ze niet, zoals onderwijsminister Slob dat deed, dat ze maar in hun vrije tijd moeten demonstreren voor het klimaat. Of dat ze deze donderdag eigenlijk een vrije dag willen. Want Linde, Manou en Gideon van het Marecollege in Leiden zetten - met zo'n tweehonderdvijftig schoolgenoten - vol overtuiging koers naar Den Haag. „Het is onze toekomst die hier op het spel staat.”

Leerlingen Marecollege vol overtuiging naar klimaatmars

Klimaatstrijders Gideon, Manou en Linde bij het driehonderd panelen tellende zonnedak van hun Marecollege.

FOTO HIELCO KUIPERS

'Onze toekomst staat op het spel'

Paul van der Kooij

Leiden * Voor scholieren als Linde, Manou en Gideon is het simpel: als je doelen stelt, dan doe je alles om die te halen. Helemaal wanneer je in de regering zit en het belangrijke zaken als het klimaat betreft. Gideon (18) uit vijf vwo: „Dan kun je, wanneer je de toch al beperkte doelen niet haalt, toch niet zomaar zeggen: pech gehad?” Waar hij extra van baalt is dat de minister van onderwijs blijkaar niet aanvoelt hoe hoog een falend milieubeleid de 'eigen' leerlingen zit. „Anders had hij het toch niet over klimaatpijnbelen gehad, maar over de klimaatmárs?” Zijn verbijstering verpakte hij - met nog zo'n dertig leerlingen uit de hoogste twee klassen - in een open brief die hij via het Leidsch Dagblad richtte aan de 'geachte heer Slob'. Waarom ze de bewindsman zo graag mee willen krijgen in de klimaatdiscussie? „Omdat hij andere ministers kan overtuigen dat het

klimaat niet alleen belangrijk is voor volwassenen, maar ook voor kinderen. Want dat lijken ze in Den Haag niet te beseffen”, voelt Linde (14) uit drie havo. Haar hele leven is ze al vegetariër: tot haar twaalfde was het haar moeder die haar geen vlees gaf, daarna koos ze er zelf voor. „Voor de dieren en het milieu.” Want zo weet ze: „Bij de productie van vlees wordt veel water gebruikt en het brengt veel Co₂ in de lucht. Erg slecht dus.”

Aansteken

Voordat ze op het Marecollege Linde leerde kennen, was Manou (14) 'niet echt bezig' met zulke zaken. Maar wat liet ze zich graag aansteken! Toen ze zag hoe het afval bij haar vriendin werd gescheiden, vertelde ze daar thuis vol vuur over. Niet veel later werd het goede voorbeeld er gevolgd, net als bij zonnepanelen. Aan de biologische kantine op de vrije school moest ze aanvankelijk behoorlijk wennen. Hoezo waren

alle pizza's vegetarisch en zat er alleen vlees in de tosti's ham-kaas? Inmiddels probeert ze 'zo weinig mogelijk vlees te eten'. Ook bij Gideon thuis worden ze steeds milieubewuster. „Met elkaar bedenken we wat een volgende stap kan zijn.” Zo kwamen ze op zonnepanelen die voor heet water zorgen. En dan niet om dat te verspillen met een eindeloze douchebeurt. Integendeel: langer dan vijf minuten zal Gideon niet snel douchen. Vliegen de gezinsleden weer eens naar 'leuke verre landen', dan bedenken ze direct hoe ze dat kunnen compenseren: „Bijvoorbeeld door meer te fietsen in de stad. Verder hebben we een elektrische auto, al zou een waterstof-auto misschien nog beter zijn.” Een betere wereld begint bij jezelf, is ook hun idee. Of, iets groter gedacht, een betere wereld begint bij je eigen land. Dat Nederland klein is, zegt volgens Gideon niets: „We hebben wel een van de grootste economieën ter wereld. En door

samen te werken met andere landen, kun je iets in gang zetten. Kijk ook naar het terugdringen van de benzineauto. Steeds meer landen in Europa willen dat. Ergens moet iets beginnen. En als niemand begint, begint het nergens.”

Overstroomt

Dat er het nodige werk aan de winkel is, beseffen ze donders goed. Zo weet Manou dat de zeespiegel 'al aan het stijgen is'. En de open brief van Gideon en de zijnen aan de minister van onderwijs, bevat onheilszwangere zinnen als 'Wat hebben wij aan diploma's als Nederland overstroomt?' Ook Manou en Linde schetsen een somber beeld in hun motivatie om op 7 februari naar Den Haag te gaan. „De aarde warmt op. Er is steeds meer plastic in de zee. Dieren gaan dood. Dat kan zo niet langer. Want we hebben maar één planeet. En daar moeten we zuinig op zijn”, heet het onder meer. Hoe belangrijk school ook is, 'het klimaat is

nog veel belangrijker'. Want: „Het gaat om de toekomst van mijn kinderen en hun kinderen. We kunnen ze niet achterlaten en hebben helaas geen tijdmachine.” Kortom, de regering moet 'wakker worden' en 'iets doen, bijvoorbeeld tegen overbodig plastic als rietjes'. Doordat bij minderjarigen de ouders moeten tekenen voordat de rector van 'geoorloofd verzuim' kan spreken en dus niet van spijbelen, hoopte hij dat zo'n verklaring ook thuis tot een gesprek zou leiden over het klimaat. Bij de toch al milieubewuste ouders van Linde en Manou bleek dat niet nodig. „Ze waren direct enthousiast.” Als meerderjarige kon Gideon zelf de beslissing nemen om naar Den Haag te gaan. Dat hij ook nog een open brief aan de minister schreef, was een beetje ingegeven door een leraar. Die vroeg zich af of het geen mooi moment voor een brief aan de minister was, toen die dingen zei als: 'Actievoeren is goed, maar niet op een schooldag'. „Terwijl

we, wanneer we in het weekeinde zouden gaan, zijn aandacht niet zouden krijgen. Al snel zaten we met elkaar: wat gaan we schrijven? Wat weten we van hem? Hoe leeft-ie? En met welke argumenten kunnen we hem het beste aan het denken zetten?”

Vader Slob

Ze besloten om niet alleen het klimaat erbij te halen. Heel bewust stipten ze aan dat Slob ooit docent maatschappijleer was en nog altijd vader is. „Want wanneer zijn kinderen betrokkenheid bij de maatschappij tonen, vindt een vader dat toch mooi?” Mocht Gideon de minister tegenkomen op het Malieveld, dan zou hij hem graag vragen wat hij zou doen wanneer zijn kinderen inderdaad voor het klimaat willen gaan. Eigenlijk weten ze het antwoord wel: „Hij zou trots zijn. Die dingen over spijbelen heeft hij echt gezegd als minister van onderwijs.” De kans op een ontmoeting lijkt Ma-

nou klein. „Ik denk niet dat hij zich daar zal laten zien. Na die uitspraken over spijbelen, heb je grote kans dat kinderen met een scheve blik naar hem kijken.” Excuses ziet Linde hem niet snel maken: „Een minister blijft achter zijn eigen mening staan, krabbelt niet snel terug.” Van hun rector hoeven ze niet te bewijzen dat ze ook echt op het Malieveld zijn geweest en de dag niet hebben gesleten in de Haagse McDonald's. Wel hoopt hij dat ze na afloop komen vertellen of de dag ze tot nieuwe inzichten heeft gebracht. Linde weet zeker dat ze er veel gaat opsteken, meer nog dan van een gewone schooldag: „Je komt mensen tegen die weer andere dingen weten en gaat die info met elkaar delen. Mooi toch?” Ook hebben beide dames de ideale trui voor deze bijzondere gelegenheid. 'Help more bees, plant more trees, clean the seas', laat die de wereld weten. Linde had er per ongeluk twee gekocht..

Har's glimlach

De wereld staat letterlijk in brand. We worden immuun voor de wreedheden. Kunnen we nog wel met een glimlach genieten van de kleine juweeltjes die iedere dag voorbij komen? Har Meijer wel. Hij kijkt, luistert en tekent dit kleingedoe voor u op.

Verhaal van de dag

Vriendschap

Het was 1962, het jaar voor die barre Elfstedentocht. Colleges werden er toen natuurlijk niet gelopen. We schaatsten uren achter elkaar over het pikzwarte ijs op de Kaag en de Braassem. Trainen voor die ene grote tocht, trainen voor dat ene kruisje. In ieder kroegje wat we op onze tochten frequenteerden kwamen we haar tegen. Sofietje die ranja dronk met een rietje. Bloedmooi was ze. Rockzanger Johnny Lion bracht haar tot leven. De vijf jaar daarna waren ze onafscheidelijk. De rossige was in die tijd de spits van zijn elftal. Alle ballen die de parmantige linksbuiten op zijn kuif legde knikte hij feilloos in de bovenhoek. Gesteund door een hecht vriendenteam, de elftalbegeleider was de sfeermaker van het succes. We zijn decennia verder. Johnny is vorige week in eenzaamheid overleden. Na die vijf fantastische jaren waren hun wegen gescheiden. Telefonisch contact was er altijd gebleven. Daarna was hij dertig jaar intens gelukkig geweest met zijn Mariska. Toen ze was overleden verkoos hij verder te leven in eenzaamheid. Vriend Rob de Nijs was in december de laatste die hem had bezocht. Zijn commentaar vertelde alles. „Het gaat absoluut de verkeerde kant op met Johnny.” De afgelopen zaterdag zaten de voetbalmaten van weleer in het verwarmde clubhuis achter het raam naar hun opvolgers te kijken. De spits leunde op zijn rollator. Een bloedpropje in zijn hersenen was de oorzaak van een zwalkend been en een krachteloze hand. Maar net als vroeger toen hij op de training duizenden ballen tegen het net had gejaagd was hij als een razende gaan oefenen. Het lopen komt weer langzaam op gang. Hij kan zelfs weer in mijn hand knijpen. De sfeermaker is een ander mens geworden. Hij kijkt mij strak aan. „Je hebt het zeker wel gehoord. Het is goed mis met mijn blaas. Eerst hebben ze met een robot naar binnen gekeken. Omdat het niet helemaal duidelijk was hebben ze een snee van

mijn navel naar mijn piemel in mijn buik gemaakt.” Hij toont mij het litteken, het heelt goed. Een goed teken? Helaas het was open en met een weer dicht. Hij nipt bedachtzaam uit zijn glas witte wijn met ijs. „Wat vind jij van immunotherapie? Maandag moet ik naar de oncoloog.” “Absoluut doen.” Sofietje van toen is na al die jaren gewoon weer mevrouw Van Kleef. Ze is op het journaal. Ze woont in Steenwijk-woninkje. De verslaggever houdt haar de microfoon voor. „Mevrouw van Kleef, vertel nou eens hoe dat werkelijk zat met die ranja. Het schijnt dat u...” Ze reageert geagiteerd. „Man hou nou op met dat vreselijk gezeur. Ik dronk nou eenmaal graag een glaasje sherry. Een ding wil ik nog kwijt. Johnny was een prachtig mens, een schat en een lieverd.” De spits moet plassen. De linksbuiten is vandaag weer de aangever. Hij begeleidt de legende achter zijn rollator naar het toilet. Op de gang lopen jonge sporters hem bijna omver. In het clubhuis staan ze in een grote kring rond de sfeermaker van toen. De meesten strijken hem door zijn haar. Een vriendschap, die in hun harten is bekliffd. O ja, in 1963 was daar eindelijk die grote tocht. Op weg naar Sneek was ik in het pikgedonker al ettelijke keren tegen een brug gebotst. Ik hield het voor gezien. In 1985 en 1986 haalde ik liefst twee kruisjes. Ik heb ze bij hun huwelijk aan mijn dochters gegeven.